

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33248
Nom: Art i corrents estètics contemporanis
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1012 - Grau en Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1012 - Grau en Filosofia	Art	BÀSICA

COORDINACIÓ

PLA VIVAS VICENTE

RESUM

Art i corrents estètics contemporanis és una assignatura de formació bàsica consistent en l'estudi de les principals manifestacions artístiques del món contemporani i la seua relació amb els corrents estètics coetànis.

L'oferta formativa de l'assignatura es fonamenta en tres criteris:

- 1) Una història succinta de les arts visuals dels segles XIX i XX a través d'un selecte conjunt d'obres mestres.
- 2) Una anàlisi comprensiva dels llenguatges de les imatges en el context de la cultura visual contemporània.
- 3) Una interpretació crítica de les creacions plàstiques des de la perspectiva que ofereixen els textos

teòrics.

L'assignatura té un enfocament humanístic idoni per als estudiants de Filosofia, tant si han cursat aquesta matèria en Batxillerat com si es tracta de la seua primera aproximació acadèmica a la Història de l'art.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'estableixen

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1004 -

Apreciar l'autonomia i la independència de judici.

Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.

Estimar positivament el pensament original i creatiu.

Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.

Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'ensenyament secundari general, i se sol trobar a un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat de reunir i d'interpretar dades rellevants (normalment, dins la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre assumptes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Ser capaç d'aprenentatge autònom.

Ser capaç d'assumir compromisos socials i ètics.

Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.

Ser capaç de comunicar-se amb experts de la seua àrea de coneixement i d'altres àrees.

Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.

Tenir capacitat de crítica i autocrítica.

Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.

Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.

Utilitzar i analitzar amb rigor terminologia filosòfica especialitzada.

1012 - Grau en Filosofia

Apreciar l'autonomia i la independència de judici.

Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.

Estimar positivament el pensament original i creatiu.

Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.

Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'ensenyament secundari general, i se sol trobar a un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat de reunir i d'interpretar dades rellevants (normalment, dins la seua

àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre assumptes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Ser capaç d'aprenentatge autònom.

Ser capaç d'assumir compromisos socials i ètics.

Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.

Ser capaç de comunicar-se amb experts de la seua àrea de coneixement i d'altres àrees.

Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.

Tenir capacitat de crítica i autocrítica.

Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.

Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.

Utilitzar i analitzar amb rigor terminologia filosòfica especialitzada.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a l'apreciació de l'art modern i contemporani

El concepte d'art contemporani. Anàlisi i interpretació de les obres artístiques. La crisi de l'estètica preceptiva i objectiva i de les teories artístiques de l'academicisme. La llibertat de creació i interpretació i els orígens del predomini de la subjectivitat en l'art contemporani.

2. Els orígens de l'art modern: del Realisme a l'Impressionisme

El nou context social i cultural a mitjans del segle XIX: el naixement de la Modernitat i de l'estètica moderna. Rebel·lió i coopció en l'art contemporani. El moviment realista. Édouard Manet i l'origen de la pintura moderna. El moviment impressionista. La influència de l'art no occidental. El mercat artístic.

3. Cap a una realitat més profunda: l'art del final del segle XIX

Noves teories sobre el paper clau de les arts i els/les artistes. La pintura postimpressionista i els seus vessants: el simbolisme de Gustave Moreau a Paul Gauguin. Vincent Van Gogh, Edvard Munch i el naixement de l'expressionisme. El formalisme de Paul Cézanne. Auguste Rodin i la renovació de l'escultura.

4. Les primera mitat del segle XX: l'època de les avantguardes

Art contemporani i compromís polític. Avantguarda i canvi global. Les primeres avantguardes històriques i les noves formes de representació: del cubisme al constructivisme. El naixement de l'art abstracte. Dada i surrealisme: les avantguardes radicals del període d'entreguerres. L'era dels manifestos. Qüestions de gènere en l'art.

5. Triomf i crisi de la modernitat en la segona mitat del segle XX

Las segones avantguardes. Abstracció i figuració de postguerra: expressionisme abstracte, pop i noves formes de figuració. Abstracció geomètrica i minimalisme. Art d'acció. Art conceptual i les seues tendències. Crisi de l'avantguarda i art postmodern. Globalització i art actual. Crítica artística. i producció teòrica.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	30,00
Seminari	15,00
Total hores	50,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	60,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	15,00
Total hores	100,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent persegueix aconseguir els resultats enunciats i afavorir l'aprenentatge actiu i continu de l'alumnat estimulant el seu estudi personal, la seua participació en les classes i activitats, la comprensió d'una selecció de texts historicoartístics i la realització d'anàlisis i comentaris personals d'obres artístiques.

1) **Classes teòriques** sobre l'art de cada moment històric, amb el suport de la projecció i comentari d'obres mestres representatives d'aquest, en les quals el professor exposa didàcticament els continguts

essencials i la forma d'abordar-los per part de l'alumnat. Les obres projectades estaran disponibles per al treball posterior de l'alumnat en l'aula virtual ("Recursos").

2) **Classes pràctiques** dedicades a discussions sobre els texts per als controls de lectura, a l'anàlisi i comentari col·lectiu d'obres artístiques, als controls de lectura i als exercicis escrits individuals i en equip.

3) **Tutories** destinades a orientar en la redacció dels comentaris, revisar els treballs avaluats, subministrar ampliacions bibliogràfiques, etc.

4) **Activitats externes** que consisteixen en diverses visites a museus o exposicions obertes a la ciutat de València. Es proposarà a l'alumnat redactar una memòria breu de la visita amb caràcter voluntari. La memòria haurà de lliurar-se en paper i pujar-se en format digital a Aula Virtual.

5) **Estudi i preparació de la prova final**, fent servir els apunts presos a les classes i el manual titulat *¿Qué estás mirando? 150 años de arte moderno en un abrir y cerrar de ojos* de Will Gompertz (vid. bibliografia).

r de ojos de Will Gompertz (vid. bibliografia).

AVALUACIÓ

1. **Examen final escrit** sobre els continguts de la matèria, incloent l'exposició de qüestions amples tractades al programa i comentaris de dos de les obres mostrades a les classes. Avaluarà el nivell dels coneixements, l'habilitat per a i relacionarlos entre ells i, per descomptat, l'habilitat per a exposar-los correctament. Percentatge de la tasca sobre l'avaluació final: 50-70%.

2. **Controls de lectura** sobre els texts del dossier. Els controls de lectura tindran lloc i seran lliurats durant les classes pràctiques dedicades a ells. Percentatge de la tasca en l'avaluació final: 10-20%.

3. **Exercicis escrits** sobre obres d'art, artistes o qüestions relacionades amb els continguts del curs. Els exercicis escrits consistiran en activitats individuals i en equip i hauran de realitzar-se i lliurar-se durant les classes pràctiques dedicades a ells. Percentatge de la tasca en l'avaluació final: 20-30%.

4. **Memòria voluntària de la visita a un museu o exposició.** Orientada a augmentar la nota final entre 0,1 i 0,5 punts. La memòria haurà de ser lliurada en versió impresa i pujada en format digital a Aula Virtual.

NOTES:

1. Serà necessari obtindre un mínim de 4 punts sobre 10 a l'examen final escrit per a sumar la resta de les qualificacions a la nota final.
2. L'Assistència a les classes pràctiques en els grups assignats serà obligatòria per a que s'avaluen els controls de lectura i els exercicis escrits.
3. La suma de les qualificacions de totes les tasques haurà de ser igual o superior a 5 per a aprovar el curs.
4. Els criteris d'avaluació seran aplicats a les dos convocatòries.
5. La segona convocatòria consistirà només en èxamen final escrit. Les qualificacions de la resta de les tasques es mantindran per a la segona convocatòria.
6. Les notes de les activitats es comunicaran a través d'Aula Virtual.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- GOMPERTZ, Will, *¿Qué estás mirando? 150 años de arte moderno en un abrir y cerrar de ojos*, Madrid: Taurus, 2013. Manual.
- FREELAND, Cynthia, *Art Theory. A Very Short Introduction*, Oxford: Oxford University Press, 2003.
- REBENTISCH, Juliana, *Teorías del arte contemporáneo*, València: UNiversitat de València, 2021.

- BOZAL, Valeriano (ed.), *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas*

contemporàneas, Madrid: Visor, 1996, 2 vols.

- CALVO SERRALLER, Francisco, El arte contemporáneo, Madrid: Taurus, 2001.
- DIEGO, Estrella de, Artes visuales en occidente desde la mitad del siglo XX. Madrid: Cátedra, 2015.
- EISENMAN, Stephen F. et al., Historia crítica del arte del siglo XIX. Madrid: Akal, 2001.
- GRACIA, Carmen, Història de l'art del segle XIX, Valencia: Universitat de València, 2000.
- GUASCH, Anna Maria, El arte último del siglo XX. Del posminimalismo y lo multicultural, Madrid: Alianza, 2000. - JIMÉNEZ, José, Teoría del arte, Madrid: Tecnos, 2002.
- LUCIE-SMITH, Edward, Artes visuales en el siglo XX, Colonia: Könemann, 2000.
- MÉNDEZ BAIGES, Maite. Las señoritas de Avignon y el discurso crítico de la modernidad. Granada: Universidad de Granada, 2021.
- RAMIREZ, Juan Antonio (dir.), Historia del arte 4: El mundo contemporáneo, Madrid: Alianza, 1997.
- WALTHER, Ingo F. (ed.), Arte del siglo XX, Colonia: Taschen, 1999.
- ARTCYCLOPEDIA: <http://www.artcyclopedia.com/>
- ART HISTORY RESOURCES: <http://witcombe.sbc.edu/ARTHLinks.html>